

Kemencesvidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE”)

Előfizetési árak:
 Egy évre 8 kor. | Nagyobbra 2 kor. —
 Hátrébb 4 | Egyes szám ára — 3p.
 Hirdetésekre és jegyzetekre egy évre 8 kor., fél évre 5 kor.
 Beszélgető: szerdai, pénteki és szombati

Felolvasó szerkesztő:
Uss Gyula

Írta: Csizmadia és kiadói: Csizmadia
 Cselemlék, Dömölki-utca, Gombás ház — Hirdetéseket
 felvenni a kiadóihoz és ott. Zeigmond István a
 könyvkereskedés

Figyelem egy perc!

Nagyon fontos, mondhatni; létkérdés, a mivel most foglalkozom, e néhány ide rótt sorban.

Nem vetem eszemre a fővárosi sajtónak, hogy csak a hírek között s csak röviden jelezte azt a sajtóiratos körülményt, hogy a felemelt hadi létszám törvényének fokozatos végrehajtása alkalmából a katonai körök azt a kétségbejítő lényű konstataáltak, hogy a tiszti létszámban óriási hiány merült fel; — arról azonban írok egy pár zokszót, hogy következő nyelvi mily végzetes lesz, ha valami megoldást nem találunk a tisztai hiány megszüntetésére. A katonai vezető körök megkíséreltek a jelenleg szolgáló önkénteseket felhívni, hogy tanfolyamuk végétével álljanak be tényleges további katonai szolgálataiba — mint tisztek. Felhívást vagy öt ezer önkéntest s csupán — ötven jelentkezett!

Nem az meglepő, hogy az ötezer önkéntesből csak ötven jelentkezett, mert nagyon jól tudjuk, hogy — mivel az önkéntesek műveltek emberek — s mint ilyenek az általános béke hívei. — Eme nem jelentkezésük úgy veendő, mint egy társadalmi megnyilatkozás, mint a nemzeti szocializmus egy jelentkező tünete. Az a meglepő, hogy a sajtó nem csinál hangulatot — az önkéntesek továbbjelentkezése mellett! Es hazafiai kötelessége lett volna a sajtónak, sőt, létkötelessége mert:

1. Nagyon jól tudjuk, hogy rövid idő kérdése e hármazs antant és a hármazs szövetség összetűzése. Na: yon jól tudjuk, hogy függetlenül a 48-as eszméitől — külpolitikai tekintetben annyira őszinték Ausztriával, hogy kénytelenek vagyunk úgy hanyattatni vele együtt a hogy a nemzetközi politikai helyzet éppen magával hozza.

2. Nagyon jól tudjuk, hogy ez az összetűzés, ha csak valami legendás csoda, vagy a világregndszer beláthatatlan téerein, valamelyes varázslat s előre nem látható fordulat le nem következik, — elkerülhetetlen! S nagyon jól tudjuk, hogy Európa a közel jövőben kavarodik, onmagunk előtt nem megbocsáthatatlan bűn-e, ha mindent el nem követünk, hogy armádiánk megvédjük a...
 En is híve vagyok az általános békének. Nem egy cikkem jelent meg, melylyel a társadalom szívéhez szóltam, hogy neveljünk lelkünkben egy olyan szellemet, a mely végre állítsa meg azt a tömeges emberölést, mely egy háboru borsalmával jár. — De most köpenyget fordított s megnyomom a tollat. Nem mintha elvesztve szerzett intelligenciámat s leszárt véleményem meggyőződésemet, — homlokegyenest ellenkező elveket állítanék, hanem azért, mert most minden polgárnak és polgárjelöltnek kötelessége, hogy a nagyszerű demokratizmus, a ne-

mes-szocializmus sugallta békés szándékaits fenséges elveit — magyarul mondva — szegre akassza a katona legyen ha ő nem lehet katona, kövessen el mindent, hogy az épkez s lábuk minden pillanatban készen álljanak egy invázió borsalmával szemben!

Kötelességünk tehát elsősorban, hogy a fővárosi sajtó figyelmét felhívjuk arra: csináljon hangulatot — a hadseregben kiányzó cirka 4500 tiszti állásnak önkéntesekkel való betölthetése mellett! Magyarázza meg a fővárosi sajtó, hogy a jelenleg szolgáló önkénteseknek — polgártársaik iránti kötelességük, hogy továbbtszolgálatra jelentkezzenek. — Kötelességünk hogy az összes tartalékos tiszteket felhívjuk arra, hogy tanu janak s képezzék magukat, mert ma-holnap tényleges tisztek lesznek, a mikor majd egy csomag egy szándékot, mérleket, — kötelességünk végül a tartalékos kőskatonák és altisztek óriási masszáját intenzíven hogy álljanak mindenkor készen.

Talán azt hiszik, hogy ez a felhívás nagyon korai! Azt hiszem, hogy tévednek. Kiszérjük csak figyelmemmel a világ-sajtót! A míg a diplomácia szócsovéi mindenféle a békés megnyugvat hosszúk, addig Európa fizikai területein annak éppen ellenkezője történik. Nevezetesen: Franciaország határtalanul pénzeli Oroszországot s különösen tekintettel van annak katonai készenlétére. Hasztalan min-

A nagy kertben.

Írta: Zsigmond István

— Azt a jó Jaten tudja — válaszolta Székér — bizony szomorú dolog az... Úgy tudom, azaz forint a nyugdíja. Az apja valamikor annyit adott fizetett. Tudom mert városi áros voltam...
 Ma: rnap délelőtt Zeigmond István megvetette az árverésen a Söthyék kastélyát és kertjét. A kastély már éveket aselött adták el. Astan felte az öreg Székért és így szólt hozzá:
 — Nem hiszem, hogy sokáig maradjak itt-bár megvettem a Söthy házat. Intézkedtem, rendbe hozták és újra lakhatóvá tégtek.
 — sives egy kis postát elvinni ahhoz a megény aszonyhoz, a Söthy Erzsikehez.
 — Szívesen vállalom — bólintott az öreg.
 — Csak annyit tessek neki mondani, hogy visszaköltözhetik a nagykerbe. Hallottam, hogy más fia van, nohát töltsen az is ett az ifjuságát, ahol az édesatyja töltötte.
 Az öreg Székér feje meg-megbillent, mint a ki valamit nem talál egészen rendben.
 — Ismétlem, mondom — szívesen elvinnem az izenetet. Hiszen öröm ilyen hirt vinni akárkinek is. De... talán mégis rendezőbb doloz lenne, kedves Pista ócsám, ha te magad mondanád meg azt neki. Nem gondoldod?
 — A tudós méllázó szeme egyszerre csodálkozva csillan meg:
 — En? — kérdezte csodálkozva.
 — Persze.
 — De bátyám, én soha azzal a nővel nem

beasítottam.
 — Soha?
 — Soha. Mint gyermek gyakran hisz egy utcaban lakunk, de soha beasítottam nem elegyedtünk.
 — Rrtém — értém — legyintett kesével az aggyantán — Nagy jól köztetek az osztálykülönbség. Te egy szegény iparos fia voltál. É meg a megye első asipjánának a lánya... Hja, es így volt... Jobban mondva, maig is így van. Mindegy. Majd beszéltek egymással... É látom bemenni a nagy kertbe, a mely most már a tied. Ott könnyen találkozhatsz vele. Szép ám még most is.
 Néhány nap mulva a tudós nagyot kősbőnt egy elég elegánsan öltözött magas, sovány urnonek, a most már tulajdonát képező nagy kertben. A nő, ki látható sávrallal fogadta a kősbőnt Söthy Erzsike volt. Felénk pirulva közeledett a tudóshoz.
 — Székér bácsi — kezdette kezét nyújtva — már értesített az ön nagyjelű szandékaról. Szívesen vénének gyermekem és magam ellen, ha el nem fogadnam.
 — Közönöm mondotta meghatóttan a tudós, ki nagyon szeretett volna a további hálálkodás elől kitérni. Söthy Erzsike folytatta.
 — Ön tehát visszamelekert az anyi év után mi reánk, kik valamikor jó szívvvel voltunk öndőkhöz. Ugyebár?
 — Hozzák? — Kérdezte a tudós csodálkozva.
 — Hogy értém, hogy boldogult szíven és bátyához, ki elutazása előtt való napon éppen itt állt a pad előtt, ahol ön most áll. Édesatyám

kérésére jött ide... Hisz bizonyosan tetemett halálni?
 — Azt hiszem... asan nem emlékszem.
 — A mikor az a rettenetes dolog történt vele, édesatyám, ki akkor alisan volt, renárvül az eset fölést. Hatalag jart utána, a gyabirót, — ki bátyját elitolcsolta, s Jelfüggesztette. Astan itt volt nálunk az ön egész családja vacsorán, mielőtt bátyja hirtaont Amerikába. Csak én nem, mert akkor Szarvason jart iskolába. Az ön édesatyja még mindig vigasztalan volt amiatt a toloncsodog miatt. Megbecstelenítettnek érehte magát. édesatyám egyszer így szólt hozzá: „No Zeigmond mester uram, látja azt a kis lányt (ram mulatott) ha a maga diák je megő, én hosszú adom feleségül. It s kesem róá. Anyyira nem láta megbecstelenítettnek a maga tisztas familiaját.”
 — Ég mit-asótt édesatyám?
 — Nem asótt semmit, de láttam, hogy könnyesett s hogy atyám megnyugtatass mely hatással volt reá.
 Az ön bátyja másnap elutavott s mi örökro elszakadtunk egymástól... de hát ön semmit sem tudott arról?
 A tudós bír tréfásan igyekezett válaszolni, nagyon meg volt illetődve a küzdőt: a kifejeséssel.
 — Semmit, semmit... Hiszen ha tudtam volna... talán rég a feleségem lett volna.
 — Lehet...
 — S mit gondol, vajjon végkép elkötűnk ettől? Végképp? — kérdezte nyugtalanul.
 — Nem tudom — hangzott a válasz nagyon biztál

den ámitás — Franciaországnak nagyon fáj a hátsó-Lovaringia. — Továbbá az angol fenbátóság alatt morgó hármas ántant mindig tartogja — ékony Balkánon — bármikor fungáló eleven szikrák Anglia, a szigetország osak nyar, ha a nagy Európában egy háború következtében beáll a közszerzéségi pangás. Angliának már nagyon fáj a német kereskedelmi verseny.

A nemzetiségek mostani ugrálását, ne legyünk rövidlátók — nem csitítgatja Tisza! Ennek szálai Párisban, Londonban és Pétervárott futnak össze és indulnak ki piszkáló körutjukra . . . Berlin, a hármas szövetség szíve rándkítálta, hogy a románokat tebbe fűrösszük, mert ellenesetben Románia csatlakozása forog kocakán. A hármas szövetségnek pedig szükség van Romániára! Ime, ha akarjuk, ha nem akarjuk, csakugyan kestyűs kézzel kell bánnunk a románokkal s Tisza inkább bűnbaknak állítja magát a rövidlátó körvelemény eié, sem hogy nyíltan bevallaná — talán taktikai okokból tesszi — hogy a paktálásra parancsot kapott!

Rövidesen összefoglalva a röviden jelzett s annál súlyosabb körülményeket, felhívunk minden rendű és rangu polgárt és polgárjeldőt, hogy elszánt militárista legyen; akarjuk bevárni azt, hogy a számtottevő ellenségünk felfaljon — katonai — készütségün, tökéletlenségünk miatt! . . .

Az egyetértés hiánya

Történelmünkben kevés a példa arra, hogy magyar és magyar között akkora lett volna az egyetlenség, mint napjainkban. Nem állnak az akarat szabadságával, hanem visszaállunk vele. Pedig az emberi léleknek egyik legbecsesebb kincse, legtüdőklőbb ékzere a szabad akarat. Ennek ereje és életképesége határozza meg az ember nagyság mértékét, másoknak róluuk való ítéletét: még pedig nemcsak a nyilvános élet küldötéren, a társadalom szászúrti viszonyainak és végtelenül szétfágasó érdekeinek örökös összehittkötéseni, sajjásai között; nemcsak ott, ahol a nagy tettek színternek, hanem még a házi élet magányában is.

A szilárd és tevékeny akarat még többet ér, mint a szivbeli jószág és gyöngedség. Igaz, hogy ünnetlen és üszplőtlen érzelmek nélkül a legcsilllogóbb tudomány, a legbátrabb tett is hasznalatos a nemtelen érchez, mely, bármekkora legyen és bármiként faragtassék is, azért balélsobha gyóamát nem formálódik, hanem mindig

De viszont a legnemesebb sziv is, ha mellette az akarat gyenge és erélytelen, becstét, értékét ugyan el nem veszti: azonban az élet rémszere mégis csak elcsótt kincs marad.

Minden népnél, az emberiség minden osztályánál találkoznak emberekkel, a kik szeretetre méltó társalgók; minden szép és jó íránt nagy érdeklődést és fogékonyaságot tanúsítanak; — vük a szenvedő emberiség láttára mely rémszere gerjed; keblük könnyen feltáruul az erkölcsi tettek lelkesítő sugarái előtt. Mind igen szép, gyöngéd füyelem és becsüléssre méltó tulajdonság; ám, a mikor tettre kerülne a dolog, a mikor valamit elvégezni, aólan és megküdeni, az igazság mellett bátran szót emelni, bizonyoságot tenni, érte vagyont és életet kockáztatni: akkor felénk visszavonul és besákrónik a gyenge sziv és félreáll a tettek sorompóitól. Ám, ha rosszat nem cselekszik is, de mivel a jót sem velle végbes: es is elegendő arra, hogy mulasztási hibának nevezessék.

Észrt oly nagybecstű kincse lelkiünknek az erélyes, tevékeny, szabad akarat, a mely a jóra ösztönöz, folytonosan képen és előbbre

Ápójuk tehát és növeljük, edzzük és gyakoroljuk folytonosan magunkban a szabad akaratot. Tegyük azt minél szilárdabbá, erélyesebbé és tevékenyebbé. — *Es vörge karok: élethitük* kormányát, ez a lélekesiten nagy és dicső tettekre.

Mert mind a nagyság és dicőség, melyet a történelem felmutatott, az akarat ereje, bátor elhatározottsága és társalhatatlán kitartása által jött létre. A sziv adta az ösztont és lelkesedést, az akarat pedig végrehajtott a tettet; különösen, ha az egyesek örömmel és szabadon egyesítik akaratukat: — a közszertében a közügyért, a közjóért e abban mindvégig megállanak: akkor a siker, a győzelmés, a diadal el nem maradhat.

Legyünk tehát erősek és egyek az akaratban, hogy mielőbb szabaduljunk azoktól a nagy károktól, a melyeket jelenlegi egyetlenségünk okoz.

polgári perrendtartás életbeléptetése.

Törvényben kimondva, hogy a polgári perrendtartás ez év szeptember 1-én életbe lép. Alig egy fél esztendő gyulást el telt, hát annak a korzások alkotás gyakorlati életbe lépésétől, a mely alkotás nemcsak a bíróságok tárgyaló terméibe és az eljárás mikénti alkalmazásában terem új eljárás szabályokat, hanem valósággal átalakító hatással érint közszerzéségi, társadalmi és egyéni érdekeket.

A magyar jogászvilág meg nem szünő érdeklődéssel — bátran hozzátelhetjük, — nem kisebb megértéssel kezeelt-e reform életbeléptetéséhez és az igazságügyi kormány felügyelet uton megtett mindent, hogy az új intézmény szellemében, felfogásban és megértésben vérebé menjen át azoknak, a kik a törvényt alkalmazni hivatottak. Mindanyjnk előtt ismeretesek azok a vita-álcok, felvolvasások, értekezések, melyek a reform előkészítése során szaktörök és testületek előtt lefolytak s nem volt olyan társadalmi osztály, mely a maga nézőszempontjából nem szólott volna hozzá ezen törvényalkotáshoz. Mindezen azonban csak egyik oldala volt a reform sikere biztosításának, nem kevésbé fontos és jelentőséges az az adminisztratív eljárás, a mely a megkívánt helyiségek felállítása, alkalmas munkások kiválasztása az ügyvitel egyszerűsítése által kívánt gondoskodni. Hissen ismeretes, hogy ebből a célból épült fel a fővárosban a központi járásbírószög is és a vidékei is megfelelő intézkedések történtek; törvényben kimondottan függesztetett fel 2 évre a bírói áthelyeshetlenség és már gyakorlati alkalmazásban van az ügyvitel egyszerűsítése a kezelésre nézve.

Nem lehetünk illetékesek és hivatottak megállapítani vajjon mindenes, felsorolt előfeltételek minden irányban és részben koreztül vannak-e hajtva: abban a tekintetben sem arrogálhatunk magunknak csak kijelentést, is vajjon teljesen elé van-e készítve a talaj a polgári perrendtartás küsz, életbeléptetéséhez, de nem hallgatjuk el megdöbbenésünket, a mely a jogi szakrajtunk egyes felhívás formájában kifejezésre jut, mikor a bíróságokat és az ügyvédi kamarákat szólítja fel, hogy előterjesztést tegyenek a kormányhoz a polgári perrendtartás életbe léptetésének elhalasztás iránt. A mivel pedig ezt a felhívás megmagyarássák, abban sok elfogadható ok és érvelés mint tény és valóság mellett van egy súlyos kijelentés, a mely azt mondja, hogy a magyar igazságszolgáltatás csödjé következik be, ha a reformot, illetve ennek életbeléptetését megfelelő időre el nem halasztják.

Es ez az, a mi hozzászólásra késztet, bármennyire is tudjuk, hogy erőlen a hangunk s nem Jerichó felé, de még egy kártya vár — sem dől össze, ha egyedül illetékes helyen másoként határoztak. Mert felelősségteljes kijelentés így érvelni, pláne jószelni és nagyon alkalmas diskreditálni azt a komolygágot és felelősségteljes energiát, a mely a reform életbeléptetését napról napra előre magállapította, törvényben ki

mondotta és mindent megtett, a mit szükségesnek, időrendeserint elkövetkezézőnek tarított.

A magyar igazságszolgáltatás csödjé? Talán túlmérés is és lekicsinylés annak az öfelfeladós munkának, áthátolt hivatászerzésűeknek, a mely mint egyedüli elismerés jut a jog gyakorlati alkalmazóinak, a magyar bírának. Avagy feltéte, figyelmelterés az elővigyázatra és ams publikus mondas alkalmazása csak, hogy „soha sem volt jó a szűtség” — ugy nem a nagy közönséghez kell ezt adresszálni, hanem meggyőződen kifejteti, a hol tehetnek, a mit bizonyra tennének vagy tesznek is minden igazolt esetben. A „félrevert harangzúgás” ellenében, csak a mutra, a tapasztalatra hivatkozhatik az igazságügyi kormány, mikor csak másfél évtized alatt is, oly jelentős reformokat megvalósított a magyar bírák képessége, tudása és fáradsátlam munkájával. Ezen most nem fog mulni? csak ezért halasztást sürgetni, csödtűt alarmizálni ok és alap nélkül való. Hogy lehetnek más és egyéb tekintetek, a melyek talán éppen a 12-ik órában ismételtén tudatos körültekintő megfontolást igényelnek, azt magunk sem tagadhatjuk, de biztos bízunk benne, hogy nagyon jól tudják „ott fónn”, hogy mint cselekednek és a kell hogy mindanyjnkul erősebb megbízonyosodás legyen, mit a rémkép, fantom, kijelentés csapuan a magyar igazságszolgáltatás csödjéről.

Nagy Zoltán.

H I R E K

Halott szobában.

E süppedt szoba lány karcsúszékébe tétha bus zengéssel air a rugó, falon borzong az ősk fákö képe, ablakraesen fűtyöl a szérligó.

A kályha torkán szongó álmok kelnek, a szőnyeg a mult illatával ég, rajt holt léptek elevenül tipegnek, a csillag szong és lenyre gyul a lég.

E beteg szobába, bús vándor, künyed temetni sírdát és szerelmed is? Óh, nézd, a hervadt air szól: „Ótad, csak ótad!”

Az órának csapkodva lendül szárnya, halott hang leng a hűlt divány sarkába: „E tépett révbén jut-bely neked is!”

Kaniss István.

— **Kisvessés.** Az igazságügyminiszer Eötvös Lajos szentgothárdi kir. járásbírószögben teilekkönyvvessésülévé nevezte ki.

— **Sopronmezei gyógyszerszengészek szűvelekedés mulit aszerdán válasszi** helyen. A választmány elhatározta, hogy a gyógyszerszengészek helyzetének javítása érdekében memorandumot dolgozzanak ki, melyeket a jogyszerésztársulatjdonosoknak. A memorandum 10 órai munkaidőt egy és fél órából és egy órai vacsora idővel, azonkívül az esti 8 órai szarát s a vasárnap i nsepkelősszengészek a váltakozó rendszer szerinti beosztást. A 8 órai szarát már kis vitvák maguknak a segédnek, amennyiben Szombathelyen folyó évi okt. 1-én kezdve este 8 órakor fogják száni a gyógyszerszengészeket.

— **Két járás végrehajtója.** Az igazságügyminiszer Esterásky Antal körömendi bír. meghívta a németújvári járásban is a kir. végrehajtások teljesítésével.

— **Kiránduló tanuló.** A körömendi iskola tanári testülete a pünkösdi ünnepekben tanulmányi kirándulást tervez a növényérekkel. A kirándulás központja Fiume lesz.

— **Átraháztelt vasúti engedély.** A delmi miniszer udomásul vette, hogy a —rédicsi, alsóendva—muraszombat—valamin valamint a muraszombat—radker vasúti előmunkálási engedély a dunántúli pályárdéktó vasúttalra az előmunkálási engedély szerinti előre magállapította, törvényben ki

— A **Közgyűlési Egylet** közgyűlése. Mult esteörtökön délután tartotta a Vasmezei Gard. Egyletnek rendez évi közgyűlését Víz Endre elnöke alatt. A közgyűlésen örömmel konstataha elnök, hogy az Egyletet a mult évi nyes munkát végzett s az iránta eddig is tanusított érdeklődést csak fokozta a közbeségben.

As egyletet mult évi működéséről szóló jelentés után a közgyűlés elfogadta a számvisszalgó bizottság jelentését s jóváhagyta az ig. választmány által előterjesztett költségvetés előirányzatot, mely 28 ezer koronában szabja meg az egyletet budgetjét.

A választmányban megválasztott tagsági helyekre a közgyűlés Pick Vilmos toronyi nagy birtokost és Girardoni Róbert salfai tisztartót választották be.

A napirand letárgyalásával **Károlyi** Endre figyelmestette a közgyűlést a vármegyében az utóbbi napokban történt tűzkatasztrófikra, melyekben a gazdák elvesztették takarmányukat és vetőmagkészletüket. As egyletnek kötelemmge a szorultságba jutott gazdákon segíteni, azért ajánlja, hogy indítsanak segélyakciót a tűzkárosultak megmentésére.

Rösler Karoly ig. titkár felszólalása után **Békassy** István főispán bejelentette, hogy már kért a kormánytól segítséget a tűzkárosultak részére s reméli, hogy es a segély hamarosan meg is fog érkezni.

Egyéb tárgy híján elnök a közgyűlést beszárta.

— **Királyi kegyelem.** A szombathelyi kir. törvényszék négy napi fogházra ítélte Grünwald dot hatóság ellen való eroszak címén, a járásbírószág pedig becsületéért négyzás korona pénzbüntetésben marasztalta el.

Grünwald és a kir. ügyész a törvényszék ítélete ellen felbuzhatást jelentett be. mire a győri kir. tabla a bankár büntetését tizennégy napi fogházra emelte föl. Est a büntetést a Kuria ismét négy napra szállította le.

A bankár királyi kegyelemért folyamodott a kegyelemet meg is kapta. A szombathelyi kir. törvényszék most állapította meg a pénzbüntetésére átváltástort ítélet pénzből mérvét s a bankárt egy-egy napért 400 korona, összesen 1600 korona pénzbüntetés megfizetésére kötelezte.

— **Végülis elnök, mind helyettesek.** As iskolafeleltörök újabbán egyre nagyobb számban kértek engedélyt arra, hogy az egyéves önkéntes szolgálatra bevonult tanítókat a szabályszerű díjazás mellett már nyugalmomban lévő tanítókat a helyettesíthessék. A vallás és közoktatásiügyi miniszter azokra a nehézségekre való tekintettel, melyeket az ilyen állások ideiglenes betöltése okoz, most rendeletileg megengedi, hogy mindazon esetekben, amikor a helyettesítésre más törvényes képviseléssel bíró egyén nem pályázik, a királyi tanfelügyelők jóváhagyása mellett nyugdíjas tanítók is alkalmazhatók, feltéve természetesen, hogy betegség, vagy más akadály fenn nem forog. Tudománnyelvet céljából a magyar plébánások most közül ezt a rendelkezést a fennhatóság alatt álló iskolák vesztőivel.

— A munkásbiztosítás reformja. A kereskedelemügyi miniszter még a folyó évben akarja csinálni a munkásbiztosítás reformját. Allig van aktuális kérdés, mely a munkások és a munkaadók osztályát jobban érdekelne, mint az. A termelő munkának a két érdekesej közül az állam is mind nagyobb befolyást követel magára a munkásbiztosítás ügyének intézésében.

A munkásbiztosítás problémájáról nagyon kes tanulmány jelent meg a „M. F.” leg utóbbi számában. Egy írástíró. Alnév alatt, valószínűleg olyan ember írta, akinek alkalma volt bepillenteni a kormány terveibe. Legalább ezre enged következtetést az az állásfoglalása, mely az államnak rendkívül tág hatáskört követel a munkásbiztosítás körül. As általa proponált reform főelve volna az intézménynek egyéb kö-

hatóságok szervezetében való beolvastása, amely abban is jut kifejezésre, hogy a pénztárak önkormányzati szerveinek felét a kormány nevesíki. A tanulmány egyébként nagy alaposággal

est az ideát, a panaszokat, melyeket a munkásbiztosítás mai rendszerre ellen minduntalan hangoztatnak az érdekeltek.

— **Új bélyegok.** A pénzügyminiszter a hivatalos lap március 1-én megjelent számában közölte, hogy a magyar szent korona országai területén 1903. évi október 1-től forgalomban lévő magyar királyi pénzügyi bélyegjegyek helyett 1914. évi április 1-től kezdve új bélyegok kerülnek forgalomba. As új kiadású bélyegjegyek 2. 4. 6. 8. 10. 14. 20. 24. 26. 30. 38. 40. 50. 64. 72. fillér, 1 K. 20 fillér, 1 K. 26 fillér, 1 K. 50 fillér, 1 K. 80 fillér, 1 K. 88 fillér és 2 K. 50 fillér vegyes és 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 10. 12. 14. 20. 24. 30 és 40 K értékben, összesen harmincötölete értékfokozásban, meg pedig: a fillér és vegyesértékűek tipográfiai, a koronaértékűek ellenben rénsyom-u kivitelben, vékony feber, a ketős keraatnek hármas halmon álló folytatolagos rajzat ábrázoló víz-egyet ellátott papíron, enyvesett háttérrel s szeleln fogasv (preforálva) vannak kiállítva. A most érvényben lévő bélyegok es év szeptember 30 áig árusíthatók es tejes érvényvel használhatók, október elsejétől azonban forgalom es érvényben kívül helyezik őket.

— **Beesélylitések az árvasszék.** A közgazdasági naprol-napra új aszociációval szolgolt. Ennek az oka az, hogy a kormány megelhe ós titoktartással kezeli ezt az ügyet s így nem tudván senki teljeszen bizonyosat az államosítás részleteiről, csak kis adagokban szivároog ki egy-egy érdekesebb részlet a közel jövő nagy tervei-ből s ez a szenzáció erejével hat. Arról van ugyanis szó, hogy mi lesz az árvasszékkel az államosítás keresztülvitele esetén, a melyek olyan kitünően illeszkednek a vármegyei szervezetbe: Erről eddig egyáltalán nem volt szó, s már-már az hittük, hogy az árvasszék hivatalnokok épen úgy mennek át az állami státuszba, mint a megye többi hivatalnokai. Es azonban nagy tévedés, mert a kormányzat egészen más célja van, az árvasszék szervezetét ma. annak megelhe s éppen ezért családoknak tűnik fel, hogy ebben az esetben a kormány elkülönítést, decentralizációt tervez. A kormányzat az a terve, hogy az árvasszékot felhontja részre. As eddigi árvasszék helyett annyi árvasszék lesz, ahány járás van az árvasszék kompozitja s a megyei székhelyen lesz az eddigi elnök főnöksége alatt. A kormány tervének az lesz a természetes következménye, hogy árvasszék elnököket a mellőlük beosztott hivatalnokokkal egyetemben kihelyezik a járásokba, az illető szolgabíró mellé, hogy ott az alája tartozó néppel közvetlenül érintkezve intézrtek az újvalgyakat. Éppen ebben látja a kormány az újítás fontosságát, ámbár a jelenlegi rendszer hívei azt állítják hogy egy ember, nevesetesen a kihelyezett árvagyám nem intéshet el olyan fontos ügyeket, a miket most háromtagu tanácsban döntenek el. A kormány ezen tervének híre nagy zibilliót keltett. A családok hivatalnokok félnek a kihelyezéstől, mert hiszen gyermekük neveltetése esetén meg lesz nehézség. A tanácsok a helyeszen az árvasszék ugyan gyantitónék hogy memorandumban kérje a kormánytól a jelenlegi helyzet fenntartását.

— **Lezállított árak — nem** A kereskedők körében állandó a gyakorlat, hogy kirakataikban kiírják, hogy „melyen lezállított árak elilljárások a kereskedőknek est 1894. évi XVII t. c. 51. § ába

űkös kibégának minősítették es a kereskedők

— rendszerint — megbüntették. Egy ilyen esetből kifolyólag a kereskedelemügyi miniszternek 64018—918. száma határozatával kimondotta, hogy melyen lezállított árak szövegű hirdetés

t. c. 51. § ába űkös kibégának tenyalladitát nem állapítja meg. As ilyen szövegű hirdetések ugyan tapasztalás szerint a közbeséget tömeges es gyors vételre nem ingerlik. Ezek után kereskedők nyugodtan írhatják ki, hogy az árak lezállított áron adának el.

— **Pályázat.** A kereskedelem miniszter pályasatot hird: a Pestii magyar kereskedelmi bank által 1892. évben tett összindíjalapítvány es évi, koronán 1350 koronát tevő kamatosa. As összindíj enyeresse iránt kereskedelmi akadémiák végeztek oly ifjak pályáshatnak, kik a hivatali kereskedelem körében tartozó speciális ismeretek elsajátítása céljából, valamely nagyobb külföldi kereskedelmi csoportba, a mely tengerentúli kivitellet bír, kivétel kiutcsat. Kérvények f év március 31-ig a soproni kereskedelemi es iparkamara nyújtatik be, a mely kívánatra részletesebb felvilágosítással is szolgul.

— **A gyula-árak fölemeléséről** adott lap hírt. Erőtelleséje szerint a magyar árak központi irodája a Magyar gyulaárakról az árak nem emelte es egyelőre nem is emelkednek fölemelni, mert az érdektelt állítás szerint a folyó évi ártásigletét mindenki meg a kartel megála ugyan elvár kötelessel fedtete es az áremelés a gyakorlatban úgy sem emiatt érvényesíteni.

Tisza miniszterének gyalloerdje. As szerdai-szombatban a köve-közök írja: A Zsófia gyermekszanatórium. Egy elhatározta, hogy nehésgyógyesítő elnöknek, Biseréj Viktor államtitkárnak emleket állít Bilatonumudiban, a gyermekszanatórium pályájában s a költségek sokkalbb körű gyűjtésével szerzi meg. Biseréj Viktor mindenkor szeretővel foglalkozott hivatalában a gyermekvédelemmel es a sanatóriummal. As egyesület igyekszik elnökének emleket gyűjtésé után felállítását esotherban megörökíteni. Így történt, hogy as egyesület-irodája gróf Tisza István nek átadott egy gyűjtőlistát azal a nyissa meg ó ezen az even az adakozók As ivet az egyesület nevében aláírta gróf Zichy János volt huzaktataügyi miniszter, a Szanatórium Egyesület kormányzója az an Szell Kálmán. A miniszterelnök megkapta es ivet az egyesület pedig várta, mi történik ve. A miniszterelnök megállapította a Szanatórium Egyesületnek, hogy az ivet a Szell es Zichy aláírásával ferdokte as után meggyarasszéképpen levelet írt az egyesületnek. A leveleiben azt írta, hogy szerinte csak jelentékeny fordáknak szabad aszobrot ó pedig Biseréj-Viktort nem tartja nagy es. Esért nem járul az emlektétegehes egy fillérrel sem”. A miniszterelnök válaszáat Szell Kálmán es gróf Zichy János még misem t

— **A halálindórásg talpkapáiról** napra irnak a lapok. A talpkapások terén dot ért el, mely a mult hóten ismét remekelt. Kovacs Alajos odaváló lakos birtokos es huzatfedenest, a ki Gracsból volt menendő, hogy ott a kórházban betegesen fekvő sógorát meglátogassa. A Gracsból szállt vasuti jegyet már midon be akart szállani, a csend megakadályozta es bekiérette a határon a hol a szerencsétlen nyomban elitélték néki fogházra, azal gyantitónék. Kovacs néki Amerikába akart aszúni. Kovacs megat, az ítélet ellen felbuzhatást jelentett be, a büntetést mégis meg kellett kezdnie es csak helyesték szabadlára úszas óvárdék el

Sirolin 'Roche'
biztos hatásu tartós köhögésnél,
lélegutak hurutainál, hörgőhurut és asztmánál
Influenza es tudnyuladások után a jóízű
Sirolin Roche - ez a legjobb és leghatékonyabb
ártalmatlan következményektől. **SIROLIN** most ott is és
fertőtlenítőleg hat, elősegíti

A világ legjobb, legbiztosabb és legolegjobb kulfesztatyuja az

OMEGA" ládókat

mert rendkívül sok vizet ad mert, kis gyermek kezelheti, mert soha be nem fagy, mert soha nem romlik, mert mindenki felszerelheti.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld

Budapest, IV., Gyár utca 5/b

Házvezetőnői

Állást keres egy közepeskorú öz-

vegy nő, ki a háztartás minden ágában járatos.

Papi háznál, vagy idősebb urnál.

Cim a kiadóban

A jelenkor legjobb tetőfedő anyaga az

ASBEST-PALA

Elpusztíthatatlan, soha javítást nem igényel. Tűzmentes, fagymentes, vízhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg

KÖNNYŰ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg, közönséges cserépből 65 kg., így palafedésre legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágosítást, árjegyzéket és mintát kívánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár R-T. :: Jánoshaza.
Iroda: Zollner Bélánál Jánoshaza

Hölgyek figyelmébe.

Zala gyógygye

csoda határu hársing készített, teljesen ártalmatlan arcej. Elavolt az arcoról mindenféle tisztálanságot, kiütéseket, pattanásokat atb. Üdén, frissen tartja az arcot, bőféhérré varázsolja a bőrt. Erősíti a szemeket. A Zala Gyógygye arcej szubdalmazva van. Számos köszönő és elismerő levéllel kiíratva. Ara egy nagyobb üvegnek bármely postára termentes küldéssel utánvét mellett 3 K. Kapható egyedül a készítőnél

Öv. Matkovich Fálnénál Szerenes (Cukorgyar) Zemplén m.

Járgyón
A DIINK HASZNÁLATRA
MELY SZERKEZETTEL TUDJES FELTÖR. MERTES DÍJPARCEL
TAKAREKPERSELYT BARKINEK
Tudj!
PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR

Építkezők

figyelmébe!

A ki olesón akar háára ajtót és ablakot, az néme meg ZIRCEN a **Wilde-ceg** raktárát, hol nagyobb mennyiségű egyes és kettős ablakok vannak készen, ugyassintán tömör és üveg ajtók a az olesón olesó árért kaphatók vasalva, üvegeve és alaposva.

	Kettős ablakok:		Egyes ablakok:		Fő ablakok:	
	120/90 — 20 K		100/70 — 7— K		110/75 — 5 K	
	110/70 — 18 K		90/70 — 6— K		77/55 — 3 K	
	100/70 — 16 K		80/60 — 5— K		A méretek centiméterekben értendők.	
	90/70 — 14 K		70/60 — 5-50 K			
	80/65 — 10 K					

Raktáron tartunk: masszív hálószoba berendezéseket 300—400—600—1000 koronáig és feljebb ugyassintán ebédlő, szalon és konyha berendezéseket jótállás mellett. — Vidéki levélbeli megkereséseknek azonnal tisztelet eleget.

Erős, festett fenyőfa ágy 8 korona.

Wilde Testvérek

asztalos áruk gyára

Z i r c e n .